

JUSTIITSMINISTEERIUM

Kersten Kattai
Autoettevõtete Liit
al@autoettevoteteliit.ee

Teie 10.04.2024
Meie 15.05.2024 nr 10-4/3442-2

Vastus avaldusele

Pöördusite Justiitsministeeriumisse avaldusega, milles väljendate oma arvamust seoses raskeveokite teekasutustasu määrade tõusu ning järelevalvega selle tasumise kohta. Märkite, et teekasutustasu maksmata jätmise korral ei ole trahvimäära tõstmisest sisuliselt kasu olukorras, kus tegelikult ei ole seda võimalik praktiliselt rakendada. Samuti annab see väär signaali teekasutustasu mitte maksvatele ettevõtetele, mis halvendab ausa konkurentsikeskkonna toimimist.

Riigikogu menetluses on karistusseadustiku muutmise ja sellega seondult teiste seaduste muutmise seaduse (trahviühiku suurendamine) eelnõu 415SE¹. Selles on mh ette nähtud ka liiklusseaduse (LS) § 262¹ (lühimenetluses menetletavad väärteod ja kohaldatava mõjutustrahvi määrad) muutmine. Kavandatud on LS § 261⁸ osas mõjutustrahvi määra tõus 160-le eurole ning § 261⁹ osas kohaldatava mõjutustrahvi määra tõus 80-le eurole.

Väärteomenetluse alustamisel kohaldab kohtuväline menetleja seaduses sätestatud juhtudel (nt liiklusseadus) lühimenetlust ja määrab väärteo tunnustega teo toimepannud isikule mõjutustrahvi. Lühimenetluse kohaldamine ei ole kohustuslik, kui esinevad asjaolud, mis ei võimalda lühimenetlust lõpule viia kohapeal. Selle otsustamine, kas esinevad asjaolud lühimenetluse lõpuleviimiseks või mitte on jäetud kohtuvälise menetleja otsustada.

Mõjutustrahvi suuruse puhul on väga oluline aru saada asjaolust, et tegemist ei ole süüte eest kohaldatava karistusega, seda ei kanta karistusregistrisse ja sellele ei või tugineda süüte korduvuse arvestamisel ega muude süüte eest ette nähtud õigusjärelmite kohaldamisel. Mõjutustrahvi määr saab ja peabki seega olema oluliselt madalam võrreldes väärteo eest ettenähtava rahatrahvi suurusega.

LS § 261⁸ näeb ette vastutuse veoauto juhtimise eest teekasutustasu tasumata, § 261⁹ veoauto juhtimise eest väiksemas määras tasutud teekasutustasuga. Oma olemuselt ei ole nende koosseisude puhul tegelikult tegemist liiklusohutlike väärtegudega. Nende eesmärk on tagada tasu maksmine ja seda ettenähtud ulatuses. See on sarnane olukord parkimisega, kui parkimistasu on maksmata või tasutud väiksema määra järgi. Selliste olukordade lahendamiseks on kehtivas õiguses ettenähtud viivistasu rakendamine. LS § 188 võimaldab parkimisjärelvalvet teostaval ametiisikul teha viivistasu määramise otsuse kui parkimistasu on maksmata või tasutud väiksema määra järgi. Tuleks kaaluda samasuguse süsteemi ülevõtmist ka teekasutustasu maksmata jätmise või väiksemas määras tasumise puhul.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Einar Hillep
Nõunik
Einar Hillep 51992448
einar.hillep@just.ee

¹ <https://www.riigikogu.ee/tegevus/eelnoud/eelnou/d0f2c493-2fc0-4edc-a946-ade4e5901fde/karistusseadustiku-muutmise-ja-sellega-seondult-teiste-seaduste-muutmise-seadus-trahviuhiku-suurendamine>